

Dragă părinte Nichita Pașcan

și dragi măicuțe și surori ieșite din Biserica lui Hristos,

Vă scriu din proprie inițiativă, cu întârziere, ce-i drept, după ce am citit, întâmplător, așa-zisa *Mărturisire de credință*

a părintelui Nichita Pașcan

[1]

. Întrucât multe dintre părerile personale ale părintelui Nichita le întâlnesc și la alți creștini sau chiar clerici, conștiința de preot și teolog mă obligă să aduc mărturia mea teologică în acest caz.

A sta indiferenți față de problemele Bisericii înseamnă că indiferența a pus stăpânire pe ființa noastră, ceea ce poate induce sau adânci o criză creștină de identitate personală, eclesială sau comunitară. Însă și a interveni depășindu-ți fără discernământ atribuțiile înseamnă a pune unitatea Bisericii și pe tine însuși în pericol de moarte.

Acest lucru l-a făcut cu multă râvnă părintele Nichita, întrucât neliniștea personală și insomniile sale teologale le-a prelungit, fără discernământ și fără dragoste creștină suficientă, fără deplină cunoștință teologică și fără pricepere, și în spațiul eclesial, periclitând astfel și mântuirea păstoriților săi.

Ecumenismul himeric și haotic propus de neortodocși și acceptat pe alocuri de unii ortodocși naivi sau vicleni trebuie respins fără echivoc, așa cum ne poruncesc canoanele, însă a respinge dialogul teologic cu ereticii sau necreștinii este egal cu o abandonare a misiunii noastre de a propovădui Evanghelia lui Hristos. Noi nu trebuie să negociem cu aceștia adevărul, ci să vestim profetic:

Așa grăiește Domnul.

În acest context, Ortodoxia trebuie să fie steaua polară după care se ghidează corabia mântuirii, adică Biserica. Ea trebuie să fie o mărturie vie pentru tot cosmosul și să arate calea

spre Hristos.

Păcatele celor ce au făcut ecumenism liturgic babilonic nu pot întina sfințenia Bisericii, deoarece aceștia chiar în momentul ritualului luciferic s-au desprins din Trupul Tainic al lui Hristos cu aceeași viteză cu care Lucifer a căzut din cer, cu toți îngerii lui

2]

După părerea mea, atitudinea părintelui Nichita este o

lepădare de credință

și nicidecum o

mărturisire

, întrucât premisele eclesiologice de la care pleacă, precum și concluziile trase, sunt total false, cu toate că sunt și observații pastoral-eclesiale pertinente, cum ar fi cele referitoare la ecumenismul fără granițe.

Știm că a fost un slujitor cu multă râvnă preotească, conștiinciozitate liturgică, iubit de fiii lui duhovnicești, respectat și adeseori cu multă dreptate, însă în momentul ieșirii din Biserică pe toate acestea le-a pierdut, deoarece spune Iezechiel: „Dacă dreptul se va abate de la dreptatea sa și va începe să facă nelegiuire, va muri pentru aceasta” (33, 18).

Nu-i voi da un răspuns punctual acelei lepădări, ci voi prezenta pe scurt câteva puncte ale eclesiologiei ortodoxe. Cred că nu este nevoie de a face o

demonstratio

, în sensul argumentelor teologico-canonicе despre Biserică, ci în cazul de față este vorba doar de o

afirmatio

practică privind ființa Bisericii, după modelul Sfinților Părinți, subliniind care ar trebui să fie atitudinea unui creștin (laic sau cleric) față de Biserică și lume în contextul actual.

Iarba verde de acasă...

Scopul fundamental al Bisericii este acela al îndumnezeirii omului prin harul lui Iisus Hristos, sub ascultarea episcopului, aflat în recunoaștere reciprocă și în comuniune harică și euharistică cu episcopii unui teritoriu canonic local, care are succesiune apostolică. Sf. Ioan Gură de Aur descrie dumnezeiește lungul drum spre îndumnezeire, atunci când compară Biserica cu corabia lui Noe. El scrie: „... corabia a luat numai

necuvântătoare și a salvat necuvântătoare; Biserica a luat oameni necuvântători și nu numai că i-a mântuit, ci i-a și schimbat; corabia a luat corb și a dat drumul tot unui corb; corb ia și Biserica, dar îi dă drumul porumbiță; ia lup, și-i dă drumul oaie... care își dă până și lâna ei”
[3]

Pentru a atinge și a împlini o asemenea chemare, slujitorii Bisericii trebuie să lupte cu timp și fără timp, să îndure potrivnicia lupilor și a fiarelor sălbatice din Corabia mântuitoare, să rabde până la prigoană, și nicidecum să-i asmută, sau să se răzvrătească împotriva lor, sau să părăsească Corabia pe motiv că nu le mai suportă mizeria, ci scopul lor este să-i transforme în ființe eclesiale hristice, prin consecvență și statornicie în adevărul cel veșnic (Iisus) și în păzirea poruncilor lui Dumnezeu: „Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus” (

Apocalipsa

14, 12).

În acest context, tot Sf. Ioan Gură de Aur scrie că „trebuie să fie prea mare primejdia din afara corăbiei, ca să poți suporta putoarea din interiorul corăbiei... apele mari au invadat totul, necazul și moartea planează peste o lume vinovată. O singură scăpare rămâne, o unică mântuire, celor care nu vor să piară: să intre în corabia protectoare! Toți cei care nu sunt cuprinși în ea sunt pierduți fără nădejde... capul văzut era Noe; capul adevărat, cu toate că era nevăzut, era Dumnezeu”
[4]

Cine are o astfel de credință despre Biserică nu o va părăsi niciodată.

Nimeni nu a ieșit din corabie, decât corbul, care „este trimis și care simbolizează răul, păcatul urât, erezia, necredința, doar acestea se separă de Biserică; porumbița singură îi va rămâne fidelă”
[5]

, spune mai departe Sf. Ioan Gură de Aur. Această imagine o repetă până în zilele noastre mulți teologi, atunci când afirmă că Biserica nu a suportat și nu suportă nici o schismă, deoarece Trupul lui Hristos nu poate fi rupt, ci doar a îndepărtat și îndepărtează cu durere mădulele care nu lucrează sinergic cu Trupul
[6]

Biserica, după ființa sa, este un Organism și un Corp numit „Trupul lui Hristos”
[7]

, care include Națiunea, dar fără să se identifice cu ea, ci numai cu Împărăția lui Dumnezeu, „căci nu avem aici cetate stătatore, ci suntem în căutarea celei viitoare”
[8]

Cei morți, alături de cei vii și de cei ce se vor naște al-cătuiesc neamul din care ne tragem și alături de care vom fi chemați la judecată
[9]

. Dumnezeu a sădit fiecărui neam o misiune, ne-a hotărât o evoluție în istorie. Fiecare neam este responsabil de trecut și dator să pregătească dreapta cale pentru urmași.

Biserica vorbește despre judecata particulară – când fiecare va răspunde pentru faptele sale – și despre judecata universală – când vom da socoteală și ca neam, când vom răspunde pentru istoria la care am fost părtași în timpul vieții, pentru „umărul” pe care l-am pus ca acest neam să meargă spre înviere.

Scopul Bisericii este de a transforma Națiile în Poporul lui Dumnezeu. În acest sens este chemat creștinul să activeze și să-și dezvolte mai departe credința, cultura națională și conștiința de sine a unei nații
[10]

O întrebare: Pentru care neam sau țară pregătește calea părintele Nichita cu măicuțele în Grecia, dacă ne referim la versetul din

2 Cronici

7, 14: „Și se va smeri poporul Meu, care se numește cu numele Meu, și se vor ruga și vor căuta fața Mea, și se vor întoarce de la căile lor cele rele, atunci îi voi auzi din cer, le voi ierta păcatele lor și le voi tămădui țara?”

Clericii și credincioșii își păstrează demnitatea și chemarea slujitoare de creștini doar dacă au rămas în Biserica Ortodoxă și luptă constant din interior împotriva răului de tot felul, și nu se lasă reeducați de

Piteștiul modern

al zilelor noastre și nici derutați de divisiunile vicleanului diavol, întrucât „cine va răbda până la sfârșit, acela se va mântui”
[11]

Rog pe părintele Nichita și pe cele 29 de măicuțe și surori să se întoarcă la Biserica lui Hristos și în țara noastră, la locul lor de metanie.

Dragii mei, nu vă chem la compromis sau la o tăcere vinovată, ci înapoi la asumarea crucii, la jertfă și responsabilitate hristică în Biserica noastră Ortodoxă Română. Am mijlocit printr-o cunoștință la Preasfințitul Sebastian să vă reprimească în eparhia sa și să vă repună în cinstea pe care ați avut-o. A fost de acord. Deci Biserica nu vă leapădă, ci vă reprimește cu multă nerăbdare și dragoste. PS Sebastian așteaptă doar să îi trimiteti o scrisoare în acest sens și să se bucure împreună cu voi toți de Nașterea Domnului. Preasfințitul consideră aceasta ca fiind cel mai frumos și deosebit dar de Crăciun, care ar putea fi în istoria unei eparhii sau chiar patriarhii. V-a iertat și, de când ați plecat, nu a încetat să se roage pentru voi.

Îi rog, pe toți care pot, să facă, pe o cale sau alta, cunoscută această scrisoare, pentru a ajunge în timp util la destinatarii ei, deoarece nu cunosc adresa lor.

și să ne răbdăm de dragul lui Dumnezeu și de dragul unității neamului și a adevărului Bisericii lui Hristos.

Dacă nu mai putem fi răbdători unul cu altul, mai ales într-o eră a globalizării, când sunt tendințe să se înlocuiască ecumenicitatea Bisericii cu ecumenismul și mondialismul impersonal și himeric, când se încearcă relativizarea revelației divine și înlocuirea ei cu un sincretism babilonic la scară planetară, când se „organizează” meticulos iluzia fericirii, aproape la toate nivelurile, până la hedonism, în locul jertfei personale și a mântuirii prin Hristos, **este necesar mai mult ca oricând să rămânem în Biserică** și să urmărim îndemnul Sfântului Apostol Pavel, care ne spune: „Ocărâți fiind, să binecuvântăm. Prigoniți fiind, să răbdăm. Huliți fiind, să ne rugăm. Ajunși ca gunoii lumii, ca lepădătura tuturor”^[13]

, să ne smerim de dragul lui Dumnezeu și de dragul unității neamului și a adevărului Bisericii lui Hristos.

Știm din istoria Bisericii că nu prudența, nu compromisurile sau exclusiv tactul pastoral al unora au salvat Biserica în perioadele grele, ci Însuși Iisus Hristos, ca Fiu a lui Dumnezeu și ca veșnic Jertfitor pe sfintele altare, a salvat Biserica pentru jertfele mucenicilor, pentru curajul, răbdarea, sângele, prigoana și jertfele martirilor uciși în temnițele comuniste, precum și pentru persecuțiile de tot felul, îndurate în rândul clericilor, a creștinilor și a oamenilor verticali în fața răului. Nu fuga este soluția, ci lupta și răbdarea până la sânge.

Creștinește, nimeni nu are voie să condamne personal pe cei vinovați. Ei sunt vrednici de iertare în numele lui Iisus Hristos^[14]. Nimeni nu are voie să îi despartă cu forța pe cei răi de cei buni, întrucât parabola evanghelică despre grâu și neghină

ne arată că numai Dumnezeu poate despărți pe supușii Împărăției de supușii celui rău, la sfârșitul veacuri-lor^[15]

.

Sf. Ioan Gură de Aur spune că omul în viață nu este numai grâu, ci și neghină. În clipa în care cineva vrea să smulgă neghina în locul lui Dumnezeu, atunci îi ia acelei persoane șansa de a deveni grâu, îi ia șansa de a se transforma din lup în oaie, iar cine pretinde să facă separarea sau judecata de pe acum, acela se substituie lui Dumnezeu și se opune răbdării Lui^[17].

Pr. Dr. Mihai VALICĂ

[1] Vezi <http://vremurilededeurma.files.wordpress.com/2010/10/1-marturisirea-de-credinta-a-pr-nichita-pascan.pdf>

[2] *Isaia* 14, 12-15.

[3] „Omiliile la săracul Lazăr, cuvântul VI”, în vol. *Omiliile la săracul Lazăr. Despre soartă și Providență. Despre rugăciune. Despre viețuirea după Dumnezeu*, EIBMBOR, București, 2005, p. 140; Vezi și *Lumina Sfințelor Scripturi. Antologie*

tematică din opera Sfântului Ioan Gură de Aur, vol. I, Ed. Anestis, București, 2008, pp. 131-132.

[4] *Bogățiile oratorice ale Sfântului Ioan Gură de Aur*, vol. I, Oradea, 2002, pp. 120-127.

[5] *Ibidem*, p. 126.

[6] Vezi pe larg Karl Christian Felmy, *Dogmatica experienței eclesiale*, Sibiu, 1999, pp. 186-187.

[7] Vezi *I Corinteni* 12, 12-14.

[8] *Evrei* 13, 14.

[9] Cf. „*Fiecare în rândul cetei sale*”. Pentru o teologie a neamului: Nichifor Crainic, Dumitru Stăniloae, Răzvan Codrescu, Radu Preda, Ed. Christiana, București, 2003, mai ales pp. 9–15, 95–119 și 175–187. Titlul volumului are întemeierea în *I Corinteni*

15, 22–23: „Căci precum în Adam toți mor, așa în Hristos toți vor învia. Dar

fiecare în rândul cetei sale

...” (subl. n.).

Cf

. și Răzvan Codrescu,

Cartea îndreptărilor

, Ed. Christiana, București, 2004 (secțiunea „Dreptatea neamurilor”).

[10] Vezi Pr. dr. Mihai Valică, Prof. dr. Pavel Chirilă, Dr. Andreea Băndoiu, Dr. ec. Cristian George Popescu, *Teologia socială*, Ed. Christiana, București, 2007, pp. 165-166.

[11] *Matei* 10, 22: „Și veți fi urâți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui”.

[12] Vezi *Evrei* 12, 4: „În lupta voastră cu păcatul, nu v-ați împotrivit încă până la sânge”.

[13] *I Corinteni* 4, 12-13.

[14] *Matei* 6, 14-15: „Daă de veți ierta oamenilor greșelele lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru cel ceresc. Iar de nu veți ierta oamenilor greșelele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelele voastre”; 18, 35: „Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta – fiecare fratelui său – din inimile voastre”.

[15] *Matei* 13, 24–30 și 36–43.

[16] *Matei* 25, 31.

[17] Vezi Pr. dr. Mihai Valică, Prof. dr. Pavel Chirilă, Dr. Andreea Băndoiu, Dr. ec. Cristian George Popescu, *op. cit.* p. 171.